

Portald'Història

LA TRANSICIÓ DEMOCRÀTICA (1975 - 1982)

3. La Transició a Catalunya i
l'Estatut de Sau.

ESTATUT D'AUTONOMIA

11

SETTEMBRE

diada nacional de catalunya

Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia

El juny de 1977, el conjunt de diputats i senadors catalans, reunits en l'Assemblea de Parlamentaris, exigiren la restauració de la **Generalitat de Catalunya**.

La Generalitat de Catalunya s'havia mantingut durant tota l'etapa franquista a l'**exili**, a França. Josep Tarradellas va ocupar la **Presidència de la Generalitat des de l'any 1954** (després de Josep Irla).

A Barcelona, l'11 de setembre de 1977 més d'un milió de persones es van manifestar sota el crit "**Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia !**".

El restabliment de la Generalitat de Catalunya

Josep Tarradellas, des de l'exili francès, va obtenir l'autorització per retornar a Espanya, i va viatjar directament a Madrid on es va entrevistar amb Adolfo Suárez i amb el Rei Juan Carlos. Dies després arribava a Barcelona, i es presentava al poble de Catalunya des del balcó de la plaça Sant Jaume de Barcelona amb el seu cèlebre “**Ciutadans de Catalunya, ja sóc aquí!**”.

El 29 de setembre de 1977 fou restablerta la **Generalitat de Catalunya** com a institució d'autogovern de Catalunya, i el 17 d'octubre **Josep Tarradellas** era nomenat President. (el 125è de la Història)

Josep Tarradellas i Joan

Josep Tarradellas i Joan va néixer a Cervelló (Baix Llobregat), el gener de 1899.

Va participar en la fundació d'**Esquerra Republicana** l'any 1931, i va ser diputat per aquest partit. Va ser també Conseller de la Generalitat durant la República, i **Conseller Primer** durant els anys de la Guerra Civil.

Després de la Guerra Civil, es va exiliar a França, i va ser **President de la Generalitat a l'exili** des de 1954, després de la dimissió de Josep Irla.

Va morir el juny de l'any 1988, amb 89 anys, a Sant Feliu de Codines, i fou enterrat al monestir de Poblet.

Un nou Govern català d'unitat

Tarradellas va formar un **Govern d'unitat** (amb 12 Conselleries) amb representants de **tots els partits catalans excepte AP**, que s'havia oposat al restabliment de l'autogovern a Catalunya.

El nou Govern català tenia com a objectius prioritaris la redacció d'un **Estatut d'autonomia** per a Catalunya, i l'inici del procés de **traspàs de competències** des de l'Administració Central de Madrid.

Aquesta Generalitat encara provisional va introduir l'obligatorietat de **l'ensenyament del català** a les escoles.

El referèndum per a l'Estatut d'autonomia

El text de l'Estatut fou redactat per una **comissió de 20 diputats i senadors** de tot el ventall polític català a la localitat de **Sau** (Vilanova de Sau, comarca d'Osona).

L'Estatut fou aprovat majoritàriament pels ciutadans de Catalunya en **referèndum** el 25 d'octubre de 1979, amb el 88,6% dels vots afirmatius, i després ratificat pel **Congrés dels Diputats a Madrid**, el 13 de desembre del mateix any.

L'Estatut de Sau de 1979

Era el resultat dels **acords i compromisos** entre les forces nacionalistes més radicals i el control efectiu polític dels grans partits estatals (UCD, PSOE ...).

El **sostre competencial** era força inferior a l'Estatut de Núria de 1932 (limitacions en qüestions clau com **hisenda, justícia, ordre públic, representació internacional**, infraestructures bàsiques, manteniment de les províncies ...).

Destacaven les competències sobre: **ensenyament, cultura, ordenació del territori, turisme, obres públiques** (amb excepcions), **indústria, agricultura i ramaderia**, el **dret civil** català.... S'inicià el debat pel **traspàs de competències** (es creà una Comissió Mixta Estat – Generalitat).

La Generalitat s'estructurà en un **poder legislatiu** (el Parlament) i un **executiu** (el President i el seu Consell Executiu o Govern). El màxim òrgan del **poder judicial** era el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Les eleccions autonòmiques de 1980

Una vegada restablerta la Generalitat de Catalunya com a institució d'autogovern, i aprovat el nou Estatut d'autonomia, es van convocar **eleccions al Parlament de Catalunya** el 20 de març de 1980.

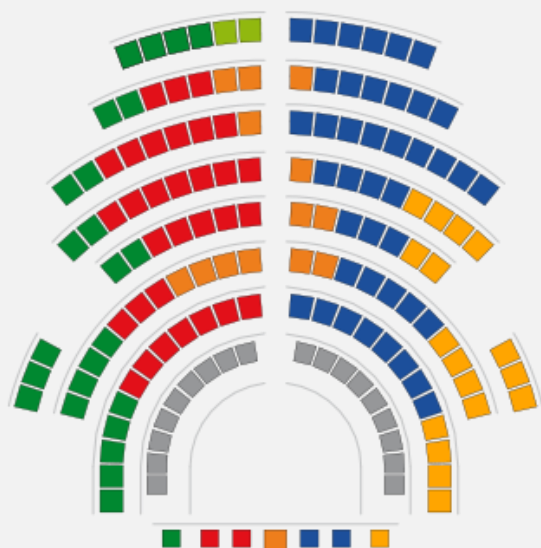
Van votar 2.725.558 persones (un **61,44 %** del cens). Tenien dret de vot homes i dones majors de 18 anys.

Per a un Parlament de **135 escons**, es van obtenir aquests resultats:

CiU – 43 escons (27,68% del vots)
PSC – 33 escons (22,33% dels vots)
PSUC – 25 escons (18,68% dels vots)
Centristes de Catalunya-UCD – 18 escons (10,55%)
ERC – 14 escons (8,87%)
PSA-Partido Andaluz – 2 escons (2,66%)
AP – no va obtenir representació parlamentària.

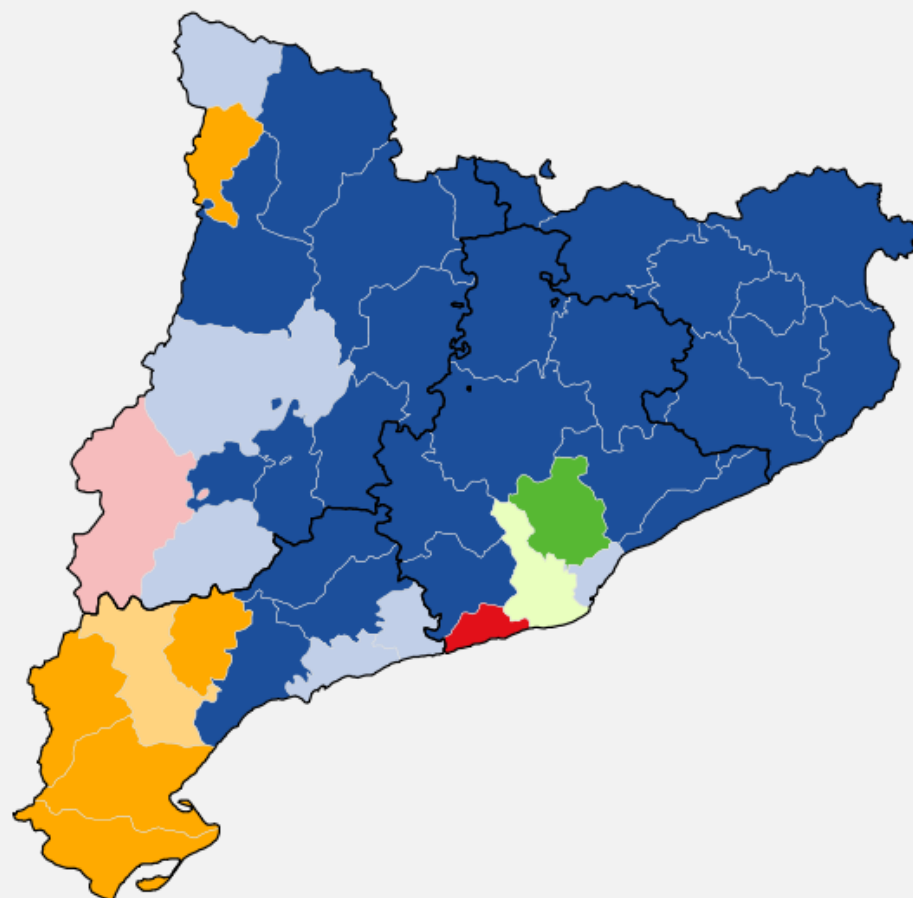

Les eleccions autonòmiques de 1980

ESCONS AL PARLAMENT

■ CiU 43 escons	■ PSC 33 escons
■ PSUC 25 escons	■ CC-UCD 18 escons
■ ERC 14 escons	■ PSA-PA 2 escons

BARCELONA

 26	 22	 20
 7	 8	 2

GIRONA

 7	 4	 1
 3	 2	 0

LLEIDA

 5	 3	 1
 4	 2	 0

TARRAGONA

 5	 4	 3
 4	 2	 0

Un nou President: Jordi Pujol

Amb aquests resultats, el líder de CiU, **Jordi Pujol i Soley**, fou investit com a 126è President de la Generalitat amb els vots favorables del seu propi grup, d'ERC i de CC-UCD.

Heribert Barrera, d'ERC, fou elegit President del Parlament.